

ВОГОНЬ ОРЛИНОЇ РАДИ

473

ЛИПЕНЬ
—
ВЕРЕСЕНЬ

1987

Вогонь Орлиної Ради ¹

ДОРОГІ БРАТЧИКИ Й СЕСТРИЧКИ!

Здається, ще так недавно, бо тільки п"ять років тому святкували ми 70-ліття Українського Пласту. Ми всі добре пригадуємо Ювілейну Міжрайову Пластову Зустріч на Вовчій Тропі - "величаву маніфестацію живучості пластової ідеї" і "Тріюмф Українського Пласту!" - як про те писала тоді українська преса.

Пригадуємо теж добре участь новацтва в ЮМПЗ-82. Новаки й новачки мали свій підтабір у куренях де звичайно відбуваються новацькі табори. Ніяк не можна забути їхнього захоплення такою масою пластунства якої вони ніколи перед тим у своїм житті не бачили, їхньої гордості з приналежності до такої могутньої пластової родини. Їхні виховники й виховниці подбали, щоб дати дітворі незабутні переживання. Ми всі подивлялися їхні п"ятизмаги, новацькі олімпіади, пописи перед батьками та виступи на загальних збірках і ватрах /пригадайте знаменитий новацький жарт на великій ватрі про провадження ватрою!/ Можна сміло сказати, що ті діти які брали участь у ЮМПЗ-82 не забудуть її на все життя й що вона навіки зцементувала їх з нашою організацією.

П"ять років проминуло блискавично й ось перед нами - ЮМПЗ-87. На наступній сторінці поміщуємо уривок із обіжника Організаційної Комісії цього річчю Ювілейної Зустрічі про участь у ній новацтва. Як побачите - цим разом УПН у зустрічі організованої участі брати не буде. Не буде там новацького підтабору, не буде організованої програми для новацтва впродовж останнього етапу ЮМПЗ-87, не буде тих незабутніх переживань які ми зобов"язані дати нашим новакам і новачкам. Лише в один день покажуться принагідні новачата які будуть морочити голову своїм батькам і кому близько на "Пластову Січ". А після ЮМПЗ-87 ми й надалі при кожній нагоді будемо скаржитися на катастрофальне зменшення чисельного стану новацтва!

Чи може Пласт гідно відсвяткувати своє 75-ліття, коли в ньому не братиме участі одна четверта членства, коли там бракуватиме найважливішого пластового уладу?

Як Ви гадаєте?

Щиро вітаю Вас:

С К О Б !

Сірий Орел Орест

Документи Наших Днів

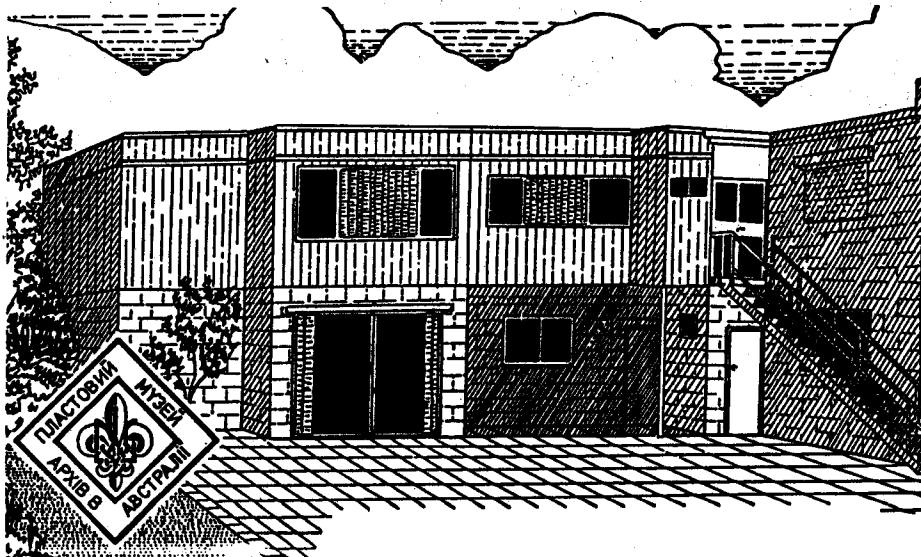
УЧАСТЬ УПН у ЮМПЗ-87

- 1) Окремого під-табору для УПН під час ЮМПЗ-87 не буде.
- 2) Для новацтва, яке буде присутнє зі своїми батьками на „Пластовій Січі“ (III-ій Етап) буде зорганізована окрема програма.
- 3) Плянуємо організовану участь УПН тільки в суботу 22. УІІІ. коли відбуватимуться виступи, дефіляда і святкова ватра.

В той день сподіваємося зорганізованого приїзду новацтва з околиць Торонта.

ПРИМІТКА РЕДАКЦІЇ: Повищий коротенький уступ з обіжника Організаційної Комісії Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі - 87, - оце й усе до чого зводиться участь новацтва в святкуваннях 75-ліття Пласту.-

ФФФ

МУДРІСТЬ

СІРИХ ОРЛІВ

Сірий Орел Надя Кулинич

П Р А К Т И Ч Н І   П О Р А Д И

ВІДЗНАКИ.

Найважливішою частиною однострою ДЛЯ НОВАКА є відзнаки. Тому треба прип'яльнувати щоб новаки малі всі свої відзнаки. Посвідку тримає мама, а відзнака є на рукаві і нею новак гордиться. Це його посвідка! Це його похвала!

Прошу переглянути чи всі новаки мають число. Замовити у Молодому Житті. Чи новаки мають відзнаки рося? Їх легко дістати: кожна мама Вам їх зробить - треба тільки дати їй жовтий та зелений фільц та рисунок назви роя.

Наперед купити відзнаки проб і орлятку, щоб були готові, коли Ви по таборі восени будете іменувати новаків.

Вмілості - коли починаєте вмілість, відразу замовте відзнаки в Молодому Житті. Коли таких відзнак нема - мами можуть також зробити. Новаки не повинні чекати на відзнаки. Вони мають їх відразу дістати.

Прошу не забувати що новаки Вам вірять. В їх очах - братчик не може забути! Ви не можете прийти без відзнак, без посвідок. Рівно ж не робити помилок. Не забувати, хто має дістати пробу, а хто вмілість. Треба бути дуже точним - все записувати до книги. Новаки дуже чулі на справедливість. Не розчаруйте їх! Давайте їм проби та вмілості справедливо, те що хто собі заслужив. Не робіть вийнятків - непотрібно.

ЗБІРКА ГНІЗДА

Цю гутірку повинні перестудіювати всі гніздові, бо вона для них. Цю гутірку повинні перечитати братчики самостійних роїв, бо за її взором будуть провадити раз у місяць особливі сходини. Рівно ж братчики повинні переглянути цю гутірку, щоб вони могли бути помічними для гніздового підчас збірки.

Збірка гнізда це не сходини. На сходинах підготовляємо до проби чи вмилості. На збірці гнізда ми НЕ підготовляємо ні до проб ні до вмилостей, бо тут є всі рої: від найстарших до наймолодших. На збірці гнізда ми даємо новакам загальне знання, різні інформації, полагоджуємо справи роїв, новаків: як змагання, іменування, признання вмилостей, заяву вступу.

Збірку гнізда відбуваємо раз в місяць. Найкраще є назначити сталий час /щоб новаки не забували вбрати однострій/.

Кожна збірка гнізда мусить мати програму до теми місяця. Можна також скликати новаків на короткі збірки, 10 - 15 хв. щоб подати важливі інформації. Може бути збірка тільки з одною точкою в програмі: спів, гри, майстрування, самодіяльні гри - але уважати щоб такі збірки були цікаві, щоб новаки були зайняті цілий час, або робити такі збірки тільки півгодинні.

Збірка гнізда повинна тривати від 1-ої години до 1 і 1/2. Рамова програма збірки:

ВІДКРИТТЯ: Всі новаки стають в крузі. Коло кожного роя стоїть братчик. Ройовий тримає ройове знамено /прапорець/, а один новак - знамено гнізда. Братчик найстаршого роя каже: "Струнко". Тоді до круга підходить гніздовий, або він уже стоїть в крузі. "Привітати братчика гніздового новацьким кличем ГОТУЙСЬ". Новаки голосно кажуть "Готуйсь". Гніздовий відповідає "Готуйсь", підносячи два пальці /він мусить бути в однострою/. Тоді гніздовий запитує які рої прийшли на збірку гнізда. Рої кажуть свої кличі або показують свої обряди. Тоді гніздовий каже: "Новацька пісня". Новаки на струнко співають "Ми діти українські".

ОФІЦІЙНА ЧАСТИНА: Новаки стоять. Тоді переводимо заяву вступу, переводимо новацьку обіцянку, іменуємо по пробах, признаємо вмілості, надаємо признання, похвали.

РОЗПОВІДЬ: Коли всі сили, слідує розповідь. Розказує гніздовий, або один із братчиків, або запрошена особа. Розповідь чи казка може бути переплетена піснями та грами.

ГРА: На збірці гнізда можна переводити три роди гор:

- 1/ Гри спокійні - всі члени грають, але не встають з місця - підчас розповіді, коли є багато членів а приміщення мале.
- 2/ Гри рухові - всі члени беруть участь - тільки тоді коли є доволі місця. Якщо є коло домівки місце, можна вийти.
- 3/ Гри змагові коли беруть участь тільки представники роїв - коли мало місця, для ефекту, для урізноманітнення програми.

ПІСНЯ: Співати або перед руховими грами, або після спокійних гор. Добра нагода виучувати нові пісні. Робити змагання роїв.

ВІРШ: Якщо треба до програми, але треба щоб новаки наперед навчилися вірш.

ЗАКРИТТЯ: "Новацька пісня" або тільки привіт. Гніздовий прощається з гніздом новацьким привітом, а новаки відповідають.

Можна завести точкування на збірках гнізда. Точкувати рої за точність, за однострій, за поведінку, за виграну гру, за все що вважаєте. Можна нарисувати таблицю точкування роїв і при кінці збірки роїові будуть зазначувати скільки точок чи зірок чи букв вони дістали.

Можна додати обряд збірки гнізда на початку і на кінці. Памятайте, збірка має бути цікава і Ви повинні старатися так переводити збірки, щоб новаки радо приходили на них.

ПЕРЕХІД до УПЮ: Новак має в цьому році до кінця грудня закінчити 11 років. Новак не мусить мати всіх новацьких проб. Перехід до УПЮ переводити в осені по таборі або на першій збірці станиці, або на листопадовому святі, або аж в січні. НЕ ПЕРЕВОДИТИ весною, бо новак не має юнацької заправи до юнацького табору. Краше хай пропустить табір ніж має до нього зразитися. Новакові ніколи не пошкодить відбути ще один новацький табір.

НОВАЦЬКА ДОМІВКА

Чи у Вашій станиці новаци мають свою окрему кімнату, чи тільки одну стіну чи куток, чи може тільки таблицю оголошення: це є новацьке і його треба належно прикрасити.

1/ Стало повинно бути: назва і число
рисунок назв роїв
готовність
присутність

2/ Відповідно до пори року: осінь, зима, весна, літо, прибирати домівку при допомозі новаків. Світлини, рисунки, наклейки, витинки, коротенькі дописи -- міняти або додавати кожного місяця, або кожної пори року.

Якщо гарно приберете свою домівку, похваліться: пришліть світлинку до ГОТУЙСЬ, щоб інші побачили що можна зробити.

ГОТУЙСЬ

Що це Готуйсь?

Це журнал для новаків та журнал новаків.

Для новаків: до Готуйсь пишуть дитячі письменники та братчики такі як Ви - оповідання, вірші, казки, майстрування, загадки та інше.

Новаків: до Готуйсь пишуть новаци - казки, спомини з табору, про свої рої, рисують рисунки, висилають світлини.

Коли останній раз Ваші новаци бачили себе або свої дописи в ГОТУЙСЬ?

На наступних сходинках почніть акцію дописів, світлин та рисунків до Готуйсь

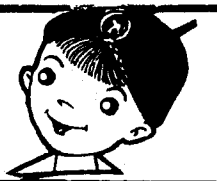
ВИКОРИСТОВУЙТЕ старі числа /хоча 4 роки в зад/ як допоміжні матеріали: розповіді, вірші, та інше.

ЧИТАЙТЕ Готуйсь на сходинках хоча раз у місяць /10 до 15 хв./

Хай новаци виучують вірші, переказують оповідання котрі вони читали чи їм перечитали, співають пісні, розгадують загадки.

/"Інформатор"/

Закликайте Ваших друзів
і приятелів
передплачувати "ГОТУЙСЬ"

Сірі Орли: Денис і Надя.

М А Й С Т Р У В А Н Н Я .

1. ШО ТАКЕ НОВАЦЬКЕ МАЙСТРУВАННЯ?

Новацьке майстрування це ручні роботи новаків/-чок, що виробляють предмети для забави, гри, прикраси, практичного вжитку або дарунку.

2. ЧОМУ МАЙСТРУВАТИ?

- а/ Щоб зацікавити новака/-чку пребагатом та корисною ділянкою ручних робіт.
- б/ Щоб розвинути в них самозарадність, творчу уяву та вмільість виконувати практично найпростіші ручні роботи.

3. МАЙСТРУВАННЯ І СХОДИНИ.

Майстрування повинно бути гармонійно пов'язане з метою сходин. Наприклад: якщо метою сходин розказати новачкам про Чорне море, тоді до оповідання-розповіді, пісні, гри, рисунку чи загадки-ребусу про Чорне море треба додати теж майстрування човників. Отож можемо тоді сказати, що сходини гармонійно пов'язані з основною метою сходин, що окремі точки вможливають різними способами новачатам запам'ятати головну річ, подію, особу чи місце. При тому не забуваємо зложити програму сходин так, щоб рух чергувався з безрухом.

4. ЧАС МАЙСТРУВАННЯ.

Майстрування може займати в програмі сходин одну точку, 5 - 15 хвилин, якщо маємо виконати нескладну річ напр. складанку з паперу. Тут треба дбати, щоб усі йшли одним темпом, слідкуючи за братчиком-сестричкою, та кожним ступенем складанки. Складнішу річ можна розділити на дві точки /тих самих сходин/, а ще складнішу напр. човен із дерева чи тотем розділимо на кілька сходин. Часом дещо можна закінчити вдома.

5. МІСЦЕ МАЙСТРУВАННЯ.

Місце може бути: домівка, хата, парк, прогулянка чи табір. Кожне місце має свої добрі та від'ємні сторони й від цього залежить, що й де можна зробити та який мати успіх.

ДОМІВКА:	можна майструвати	виховник/-ця	можуть показати, як	сміття треба
	всякі речі		замести	
ХАТА:	" "	немає виховників	" "	
ПАРК:	не все можна	виховник/-ця	" "	
	майструвати	покажуть, як	" "	
ТАБІР:	можна майструвати	" "	" "	
	всякі речі			
ПРОГУ-	не все можна	" "	" "	
ЛЯНКА:	майструвати			

6. ПІДГОТОВА ДО МАЙСТРУВАННЯ:

На основі тримісячного плану праці /змісту сходин на кожне

чвертьріччя/ виховник/-ця знає мету кожних сходин і звідси має можливість підібрати речі до майстрування. В залежності від того треба заздалегідь підготувати матеріали та знаряддя до майстрування. Треба знати, що підгот-ова в останній хвилині не дає ніякої користі, а навпаки багато шкодить так братчикам/сестричкам, як і новакам/-чкам.

7. МАТЕРІЯЛИ ТА ЗНАРЯДДЯ.

Матеріали та знаряддя добираємо в залежності від того, що хочемо зробити, і від місця, де маємо майстрування. Для паперових складанок потрібний лише папір. Для виконання тотему треба дерева та знаряддя, як: пилки, ножики, пильника, сверлика, паперу до гладження, шнурка, шелякі і т.д. Отож про все те виховник повинен заздалегідь подбати. Він і поодинокі новаки повинні знати точно, хто і що має принести для майстрування. В загальному скажемо, що матеріалом для майстрування може бути папір, дерево, повсть, полотно, метал, шкіра, пластика, клей, пластеліна, гума, нитки, шнурок і т.д. Звичайно новацьке майстрування не вимагає багато матеріалу і тому його легко придбати-найти. Напр. у крамницях чи складах, де продають меблі, викидають дерев"яні рами, в яких товар був опакований. Таке дерево дуже добре надається до майстрування і його можемо придбати без особливого труду. Якщо вже мусимо купити окремий матеріал, тоді треба вважати, щоб його зужити якнайдоцільніш і корисніш. У таборі, парку чи на прогулянці вживаємо матеріалу сирого із лісу. Тут мусимо пам"ятати, що новак/-чка є приятелем природи і не повинен зайво нищити її. Тоді, коли потребуємо прутиків, можемо витинати їх тільки із густих кущів, щоб прорідивши дати змогу іншим рости. Не можемо витинати поодиноких деревець, хоча вони нам своїм виглядом найкраще надаються. Знаряддя для майстрування корисне тоді, як його правильно вживаємо. Отож важне, щоб закінчивши майстрування, вичистити його від пилу, кусків дерева, а, як треба, наоливити, щоб не ржавіло. Потім, коли ми закінчили роботу, покласти знаряддя на своє місце чи віддати власникові, замести кімнату чи місце, де майстрували. Кожний новак, а навіть і новачка, хочуть мати правдивого пластового ножа, тобто великого ловецького ножа, що його припинаємо до пояса. Багато батьків купують такі ножі своїм дітям, не думаючи навіть про безпеку від них. Перш за все такий ніж дорогий і загубивши його, маємо матеріальну шкоду. Далі, цей ніж дуже непрактичний, бо він має одне вістря, яким і крають хліб, і стружуть патика, і відкривають консерву, і содову воду, тощо. Тимто вістря такого ножа майже ніколи не чисте; воно часто вищерблене й тоді ніж непридатний. Дітям такий ніж дає нагоду скалічитися, легко випадає з забезпечника і має відкрите вістря. Випадки скалічення під час бігання, гор в таборах і на прогулянках спонукали, що новакам часто не дозволяємо мати таких ножів. Скільки то буває жалів і плачів у таборах, коли треба від новаків забрати такі ножі на переховок. Навіть батьки висловлюють своє невдоволення, бо не розуміють, що ті ножі взято на переховання з уваги на безпеку для дітей. Для новака досить практичний малий кишеньковий ніж. Він має два вістря, що закриті, та ще й інші додаткові потрібні для підручного вжитку, знаряддя. Він має вушко, так що можна його припнати до пояса на ланцюшку.

Він легко не загубиться і практичний, щоб застругати олівця, відрізати хліба чи витяти прута. Це вимріяний ніжик для новака, дешевий, - можна купити за одного доляра.

8. БЕЗПЕКА ПРИ МАЙСТРУВАННІ.

Справа безпеки під час майстрування, коли вживаємо гострого знаряддя, дуже важлива. Основна тут вимога, щоб виховник чи виховниця були тоді постійно з новачатами:

- а/ щоб дати пораду та вказівки в майструванні і їх зберігати;
- б/ щоб учити правил безпеки та дисципліни користуючись знаряддям;
- в/ щоб запобігти скаліченню гострим знаряддям, а на випадок скалічення, щоб дати потрібну перев'язку й допомогу;

Поки пічнеться майстрування, треба повчити, як уживати різне знаряддя. Наприклад: а/ стругати ножиком: держимо ножика у правій

- руці і стружемо від себе;
- б/ різати пилкою: уважати, щоб пила під час пиляння не зіскочила з зарізаного місця /звичайно на початку/, бо тоді можна покалічити другу руку, що придержує дошку, або руку допоміжної особи. Пилка ріже, як іде скісним вістрям до переду. Правильно натягнена пила на раму чи вложена в ручку, коли її скісне вістря іде в напрямі від нас /тоді відчуваємо, як вона легко та гладко пиляє/.
- в/ шиючи голкою, треба вважати, щоб не вколоти себе чи когось іншого.

9. ТИПИ МАЙСТРУВАННЯ.

- а/ За порами року:

Весна: великодні майстрування, крапанки, дарунки для матері /в День Матері/.

Літо: таборове майстрування, вішачки на одягу чи рушники, луки, шапки, шоломи, подарунок для батька /в День Батька/, водогони з кульбаби.

Осінь: орли, майстрування для домівки, вишивки.

Зима: прикраси на ялинку, дарунки для інших під Різдво, святкові картки.

- б/ За окремими даними в році:

Домівка: пізною осінню і весною новацтво проводить свої сходи в домівці. Тоді особливо надаються до майстрування такі речі: складанки з паперу, моделі, ляльковий театр, модель табору, прикрашення домівки і т.п.

Різдво: прикраси на ялинку.

День Матері, День Батька: подарунки.

Великдень: крапанки та писанки.

Табір: крім вішаків на одягу чи рушники, луки та майстрування пов'язане з вмілостями.

- в/ Майстрування пов'язане з новацькими пробами.

- г/ Майстрування пов'язане з новацькими вмілостями.

10. ЯК МАЙСТРУВАТИ.

Найпростіше майстрування це складанка з паперу, що її можна

зробити за кілька хвилин. Далі приходить викресний рисунок з паперу, де вже треба мати ножиці й бути обережним при викресуванні. Все це можна зробити за одні сходи. Складніше ліплення з паперу моделів: літака, табору, чи маски. Це вимагає довшої праці, що її розкладаємо на кілька сходи. Дуже важливе, щоб не присвячувати цілих сходи лише для майстрування, бо це скоро перестане цікавити новаків і може їх знеохотити. Складнішу річ, як напр. виконання тотему, можна розложити навіть на два місяці /вісім сходи/. Прикладом складнішого майстрування може бути тотем /стор. 40, "Майстрування", Бібліотека В. О. Р. ч. 6/, де кожний новак робить собі одного шабля /частина 3/, а всіх разом прив'язуємо до держака зі знаменем півника й вони творять тотем. На держаку тотемів можна різьбити, малювати, випалювати різні знаки, відзнаки, рисунки, таємне письмо або причіпляти кусники вуглин із вогників, відзнаки таборів, зустрічів і змагань. На стор. 43 "Майстрування" /Бібліотека В. О. Р. ч. 6/ є дівочий тотем, якого держак складається з окремих прутиків. Кожний прутик був викінчений одною новачкою. Китиця квітів теж вимагала часу, щоб обліпити її та помалювати. Типовим прикладом дівочого майстрування можуть бути: вишивання або шиття народної одежі, полученної з вишиванням. Народна одежа для ляльки, що прикрашує кімнату, або як показ на пластову виставку чи пластовий ярмарок.

11. КОРИСТЬ З МАЙСТРУВАННЯ.

- а/ Новак/-чка можуть негайно бавитись виконаними іграшками.
- б/ Змайстровані речі прикрашують домівку, кімнату.
- в/ Виконані речі можна комусь подарувати.
- г/ Моральна користь - новак/-чка виконать корисне зайняття, яке виробить у них самопевність і віру у власні сили.

12. КІНЦЕВІ ПОРАДИ.

- а/ Раз почату річ треба обов'язково закінчити. Дуже недобрий приклад, якщо виховник поагно майстрування і не закінчить його. Виховник повинен бути зразком. Якщо він закінчить майструвати іграшку чи іншу річ з новачками, вони будуть мати велике здоволення, що їхні задуми та праця не пропали на марно. Переконастесь напевно, що новачкові/-чці дорожча річ, коли вони її самі зробили ніж та, що її купили.
- б/ Треба шанувати працю новачка/-чки. Важливе тут, щоб виховники серйозно ставились до майстрування та підготовляли все, що для нього потрібне. Далі вони повинні допомогти новачкам при майструванні. Особливе ця допомога потрібна, коли роблять якусь річ упродовж кількох сходи.
- в/ Закінчивши іграшку чи іншу річ новак бере її собі. Якщо ж вона є частиною спільної праці, напр. шаблі для тотему, що їх роблять кожний новак окремо, то ці шаблі повинні бути разом із тотемом. Треба дбати, щоб не забути або не зламати шабля, бо тоді знову треба буде зробити нову частину.
- г/ Шаблі чи інші частини зроблені і зложені разом в одну цілість, мають значення в майбутньому, бо тотем стає власністю роя і при всяких нагодах /чи сходах/ рій буде пишатися ним. Крім цього, кожний новак відчуватиме, що й він дав свою працю для виготовлення тотему.
- г/ Кожна змайстрована річ-праця індивідуальна може бути прикрасою в домівці, новацькому кутику, напр. викресні будин-

- ки, малюнки, човни, тотеми, ляльки і т.д. У хроніці можна зберігати малюнки чи викресні рисунки.
- д/ Кожний новак/-чка хоче щось сам робити, сам творити.
  - е/ Людина, що змалку привикла, щоб самому щось зробити, буде практична в житті, корисна для себе та інших.
  - є/ Майстрування дає змогу пізнати мистецьку культуру нашого народу в таких речах, як: прикраси на ялинку, крашанки та писанки, вишивки, різьба тощо.
  - ж/ Висловити слово признання за добре виконану річ. Якщо новак навіть не зробив і так добре якусь річ, але з обсервації під час майстрування було видно, що він старався, то за це також йому належить слово признання, за його чесне бажання виконати якнайкраще. Накінець можна сказати, що новак бажає від виховника, щоб цей його розумів, мав терпець і чесно оцінив його.
  - з/ Щоб майстрування було цікаве та корисне, треба користуватися з підручників: пластових, новацьких, чужомовних /у бібліотеках/, самому творити.
  - и/ Діти через практичні зайняття стають відважними, терпеливими, рішучими, старанними, дбайливими, активними; стають кращими обсерваторами того, що їх оточує.
  - і/ Новаки обдаровують змайстрованими речами. Це дає багато радості та вдовolenня.
  - ї/ Можна майструвати на основі оповідання чи казки.

НОВАЦЬКИЙ ТАБІР

Новацький табір є частиною новацької програми, а саме це є одна із точок вимог до II-ої і до III-ої проб. Без цієї точки новак/новачка не може дістати ні II-ої ні III-ої проби.

Новачки мають відбути табір.

Новаки мають відбути табір, а на таборі маю перейти особливу програму: до II-ої проби історичну гру "Джура", а до III-ої проби історичну гру "Звідун".

Крім проби новак/новачка на таборі вчиться співжиття у гурті своїх ровесників з інших роїв, зазінається з новаками/новачками з інших станиць, вчиться бути самостійним/самостійною.

На таборі новак/новачка має змогу здобути новацькі змілості, головні ті, котрі не можна здобути в домівці, як: Таборовик, Лісовик, Чорноморець, Плибак, Атлет, Змагун, Кожум'яка.

Тому треба заохочувати новаків/новачок щоб їхали на табір та здобували проби.

ЩО РОЗКАЖЕМО

НОВАЦТВУ?

ЛИС ВАКУС

Старі індіани оповідають, що колись давно проживав у лісовій гущі лис Вакус. Лис був розумний і хитрий. Вакус умів добре ловити зайців, мишей та інші малі звірята і тому в його родині ніхто не був голодний.

Добре жилося Вакусові, Вакусиці та їх лисинятам. Але одного року прийшла довга, холодна зима. Глибокий сніг покритив усе в лісі. Тварини не могли видобути з-під снігу ніякої поживи. Багато з них гинуло з голоду.

Вакусова родина також голодувала. Лисові щораз тяжче було роздобути поживу для себе, для лисиці й трьох дітей-лиснят. Він шукав за поживою від ранку до вечора, але дуже часто вертався до норі голодний і без здобичі. Лисиця кормила ще лиснят молоком, але вона ставала щораз немічнішою.

Лис журився:

— Що мені робити? Як роздобути їжу? Нема вже навіть зайців! З весною Вакус зауважив на ставі качок. Коли він пробігав попри них, качки відпливали до другого берега. Вакусові текла з рота слинка, проте, як він не намагався, ніяк не міг впіймати хоч однієї качки.

Так було кожного дня. Але одного дня прийшла лисові нова думка:

— Тепер я знаю, що мені зробити!.. — втішений Вакус побіг до норі порадитися з лисицею.

Як тільки сумний і голодний Вакус зблизився до ставу, качки відпливали або відлітали геть на другий бік.

Другого дня Вакусиха залишила лисенят у норі й пішла разом з лисом:

— Сьогодні, якщо нам допоможе Великий Дух, ми добре пообідаємо! Я побіжу понад берегом, а ти обійди став з другого боку. Сховайся і чекай аж качки припливуть до берега.

Це була остання надія здобути їжу і врятувати родину від смерті. Як тільки качки його побачили, вони спокійно зачали віддаляватися до другого берега. Вакус посумнішав, але раптом він почав ловити сам себе за хвіст та підскакувати. Качки на все це дивилися зацікавлено. Лисиця тим часом підкралася до самого берега. Качки спокійно приближалися до самого берега. Вакус ще завзятніше схопився за хвіст і високо підскочив.

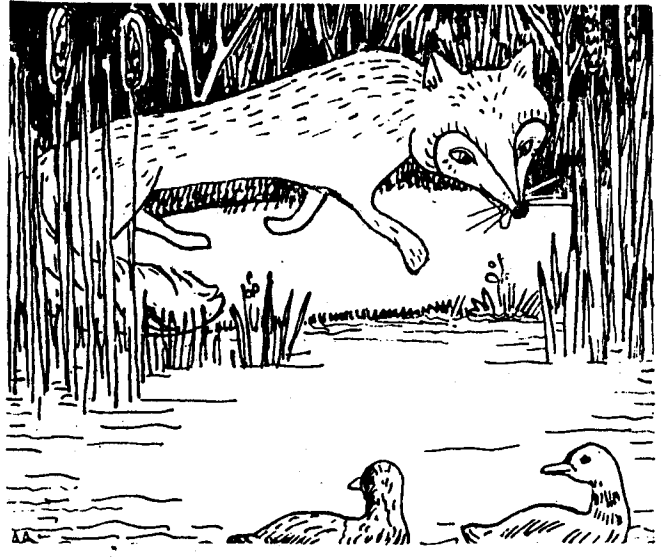
Мов червона блискавка лисенця ско-
чила поміж качок. Поки вони спостере-
ли, що сталося, вона встигла забити ба-
гато качок.

Вперше за довгий час Вакус, Ваку-
сиця і лисенята наїлися досхочу.

Розум і хитрощі Вакуса врятувати
його родину. Відтоді Вакуса стали по-
важати всі тварини і кликати його на
наради. На Великій Раді тварин він за-
сів на почеснім місці.

На підставі запису Боба Галерно
легенд Суто переповіла

Сестричка Одарка

---:---:---:---:---:---:---:---:---:---

ГОЛОС ЛІСОВИХ ДЗВІНОЧКІВ

/Легенда/

Давно в Україні Івась і Улянка вибралися з іншими дітьми із села у ліс збирати суніці. Із радісним співом та сміхами вибігли вони сте-
жиною, що вела в ліс, та вже дорогою почали всі думати скільки хто з
них тих суніць назбирає. Кожна дитина мала малий кошочок, кожній хоті-
лося б принести до хати його виповненим суніцями.

Івась каже до своєї сестрички Улянки:

— Ми не шукаймо сунічок на узліссі. Там усі збиратимуть, їх неба-
гато там для нас залишиться. Ми краще ходімо далі й далі, в ліс, там
буде повно ще суніць. Ми будемо мати найбільше з усіх!

Бігли діти в ліс довго і далеко, бо суніць ніде не було видно.

Івась усе захочував:

— Ходімо, Улянко, ще далі. Там напевно будуть суніці!

Не так ще давно в Україні жив старий-старий пасічник. Він усе своє довге життя провів у царстві бджілок, працював біля них і нарешті, навіть почав розуміти їхню мову.

Одного разу дідусь, натовившись, приліг собі відпочити в курені, що стояв біля пасіки. Навколо дзвеніли бджілки; вони, не зважаючи на спеку, працювали. Подрімав трохи дідусь-пасічник, аж чує, - хтось над ним тонесеньким голосом говорить. Він розтулив око, глянув і посміхнувся: над його сивою головою сиділи на билинці дві бджілки і розмовляли.

- Ой, і натомилася я!... - промовила одна бджілка-срібнокрилка.

- Сестричко моя, - відповіла їй друга бджілка-злотокрилка, - я літала аж на гречки, щоб трохи гречаного меду принести до хатинки-вулика і також дуже втомилася. Найстарша бджілка, наша королева, дозволила мені хвилиночку перепочити.

- Злотокрилко, а чи не сталося тобі в дорозі якоїсь пригоди?

- Ні, дякувати Богові, не сталося, - відказала бджілка й зітхнула.

- А могло статися... Як-я спокійно працювала, призбируючи медок на гречці, підійшов якийсь чоловік і махнув на мене рукою. Злякалась я, хотіла боронитися, мало того чоловіка не вжалила!

- Ні, не роби цього, сестричко! Може той чоловік не хотів кривдити тебе, може, він не знав, що, коли бджілка кого вжалить, то й сама потім без жала гине.

- Багато чого не знають про нас люди, хоча мед усі люблять, - гірко промовила бджілка-срібнокрилка. - Ну, летімо знову на працю! Вже час! Вже відпочили.

Затріпотіли їх тонесенькі крильця і зникли бджілки так легко й швидко, неначе їх саме сонячне проміння кудись понесло. А дідусь-пасічник сів та й замислився.

Треба, - подумав він, - ще послухати, про що вони говорять та людям переказати. Бач, приручити бджілок так, як коня чи собаку, люди не змогли. Але, придивившись, як бджілки живуть, змайстрували для них вигідні хатинки-вулики, в яких мешкають бджоляні родини-рої. Бджілки зносять у вулик мед, отож і людина має його досить і бджілкам на зиму залишає в їх хатинці, щоб до весни прохарчуватися. Іноді їх навіть цукровим розчином частують.

За кілька днів знову трапилася йому нагода послухати розмову бджілок. Цього разу почув дідусь, як у вулику говорила найстарша бджілка, королева-матка:

- Діти! Наша родина нараховувала дванадцять тисяч бджіл. Цей рік дуже медовий. Ми розмножилися, нас тепер близько тридцять тисяч. Тому частина рою повинна поселитися в іншому вулику, щоб не було тісно, бо де тісно, там і брудно, а від бруду ми гинемо.

Почув це дідусь і переселив частину бджілок до нового вулика. Всі були з цього задоволені: і дідусь-пасічник, і бджілки, і їх пані-матка, дуже вчена королева.

- Гарно працюйте і добре-їжте, дітки, повчала іншого дня бджілок їхня королева. - Ви ще молоденькі і, може, не знаєте, що наша молодь третину свого життя працює спочатку всередині хатки-вулика: прибирає, змітає порох, ліпить вошину, в яку складають мед, а також сторожить біля дверей вулика, щоб ніхто чужий сюди не забрався. Тільки наш дідусь має право до нас підступити!

Старий пасічник був дуже задоволений, почувши, як королева високо оцінила його знання і турботу за бджілок. А тим часом королева продовжувала:

- життя звичайної бджілки-трудівниці дуже коротке - воно триває лише сорок днів. За цей час треба придбати меду і для себе і для людей.

Нелегка це праця! Щоб назбирати з квіток фунт солодкого нектару, одна бджілка мусить пролетіти таку довгу дорогу, яку треба відбути, щоб тричі облетіти земну кулю. Для цього їй треба вилетіти з вулика двадцять тисяч разів. А тільки чотири фунти нектару дають один фунт справжнього меду, такого корисного і для нас і для людей. Бджілки працюють, як і люди, по вісім годин денно, але, якщо нектару на квітах багато, тоді трапляється, що й по двадцять годин літають, збираючи нектар та носячи його до вулика.

- Пані-матко королево, - тонюсіньким голосом обізвалася бджілка-юначка, - а чи далеко можна від нашої хати відлітати?

- Ні, моя дорога, не дуже далеко. Чим ближче, тим ліпше. Тільки старіші, досвідченіші бджілки можуть літати за кілька кілометрів. Коли якось не було навколо нас квітів і насувався на нас голод, то вони навіть за десять кілометрів літали, аби лише здобути меду.

Поговорили бджілки й знову вирушили з вулика по солодкий мед, по добрий харч для себе й для людей, особливо для хворих. А дідусь-пасічник, який уже досить добре навчився розуміти мову бджілок, розповів людям про те, що почув від трудівниць і від їхньої королеви. Від того часу люди ще більше полюбили працюючих бджілок і ніколи їх не турбують. Так живуть у згоді золотокрилі працівниці і людина.

кілометр - міра довжини
він має 1,000 метрів, а миля - 1609 метрів

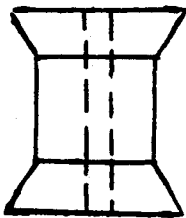
МАЙСТРУЄМО

НОВАК

①

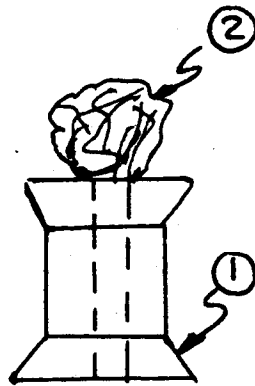

ШПУЛЬКА
З НИТОК

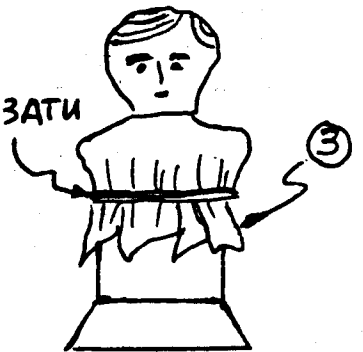
②

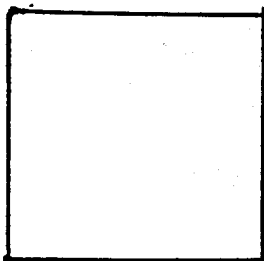
ПАПІР, ПОЛОТНО
АБО ВАГА
ЗВ'ЯЗАТИ
ПАТИЧОК

ЗВ'ЯЗАТИ

③

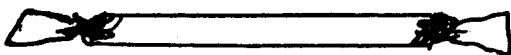
ПАПІР АБО
ПОЛОТНО -
ОДЕЖА
НОВАКА

⑥

БЕРЕТКА
ШАПОЧКА ВІД
ЖОЛУДИ

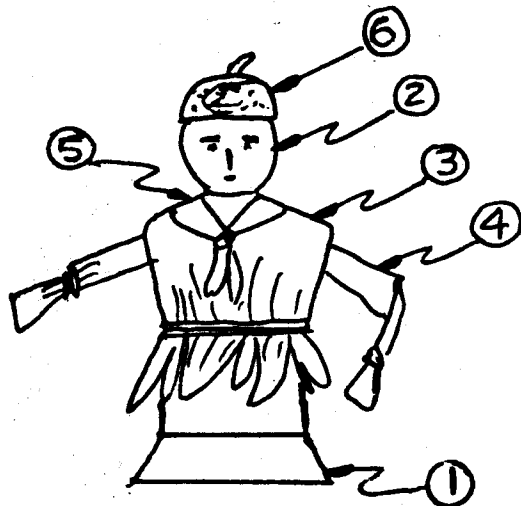
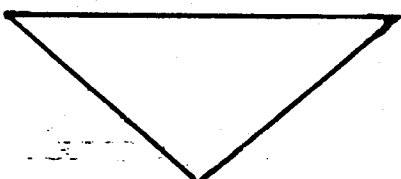
④

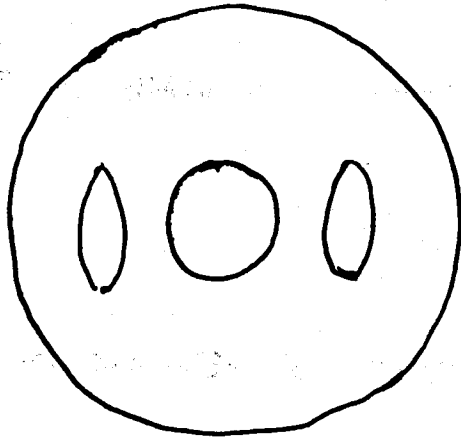
РУКИ

ПАСОЧОК ПОЛОТНА
ЗВ'ЯЗАНИЙ НА ДВОХ КІНЦЯХ

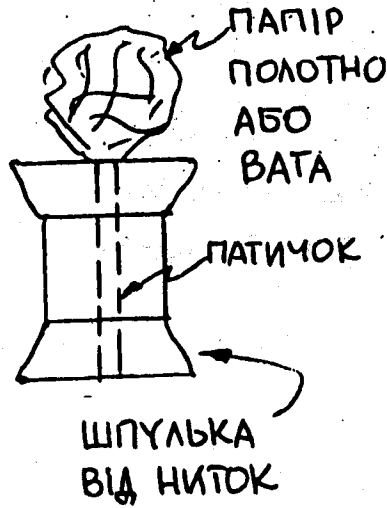
⑤

ГОТОВИЙ НОВАК

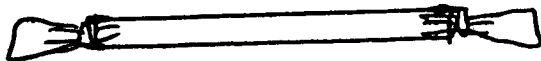
ОДЕЖА НОВАЧКИ
ПАПІР АБО ПОЛОТНО

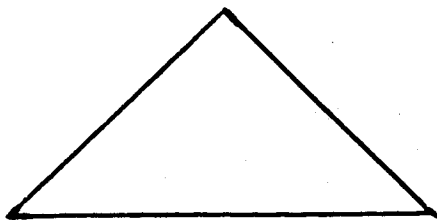
ВОЛОССЯ
НИТКИ

БЕРЕТКА
ШАПОЧКА ВІД
ЖОЛУДИ

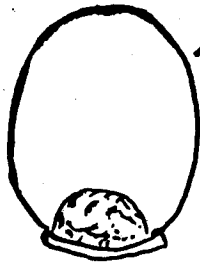
РУКИ
ПАСОЧОК ПОЛОТНА ЗВ'ЯЗАНИЙ
НА ДВОХ КІНЦЯХ

НОВАЦЬКА ХУСТИНА

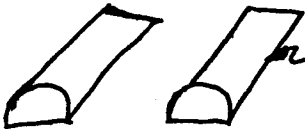
ГОТОВА НОВАЧКА

В ЛУШПИНІ З ЯЙЦЯ Є ТЯГАРЕЦЬ - СВІЧКА АБО ПЛЯСТИЛІНА ВЛОЖЕНА ЧЕРЕЗ ДІРКУ. ТЯГАРЕЦЬ ПРИКЛЕЄНИЙ ДО ПАПЕРУ А ПАПІР ДО ЛУШПИНИ. З ТЯГАРЦЕМ ЛУШПИНА СТОЯТИМЕ ВЕРТИКАЛЬНО.

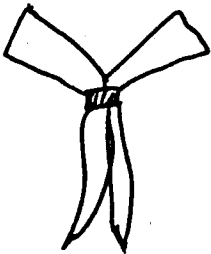

ВОЛОССЯ З ВАТИ

ПАСОЧОК ПАПЕРУ ЗІГНЕНИЙ В КІНЦІ Є НОГАМИ.

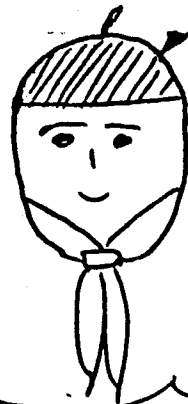
ДЛЯ ЛУШПИНИ З ТЯГАРЦЕМ НІГ НЕ ПОТРІБНО.

НОВАЦЬКА ХУСТИНА ВИТЯТА З ПАПЕРУ

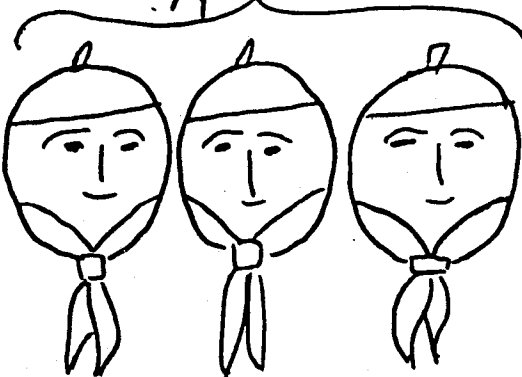
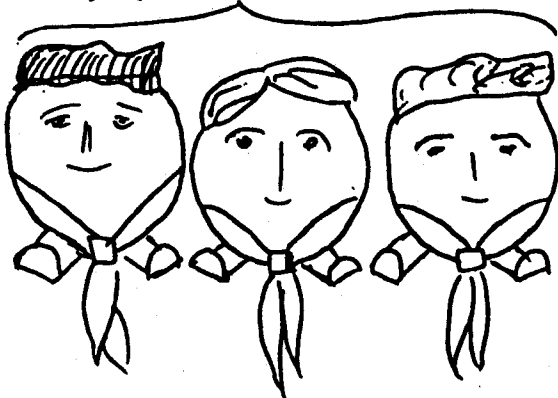

ЛУШПИНА З НІЖКАМИ

НАМАЛЬОВАНА БЕРЕТКА

ЛУШПИНА З ТЯГАРЦЕМ

ДІТИ СПІВАЮТЬ

ЗУСТРІЧ НА БЕСКИДІ *СЛОВА І МУЗИКА ПЛ. СЕН.
ОКСАНА ТАРНАВСЬКА*

Легке маршове темпо.

Написано з нагоди ЮНІПЗ- 75-ліття Пласту
1986/87 -Австралія.

На Бес-ки-ді, на Бес-ки-ді ми зіб-
(у та-бо-рі, у та-бо-рі)
ра-лись у-кра-їнсь-кі, у-кра-їнсь-кі
но-ва-ки. Мов пта-ша-та тут роз-спі-
ва-лись, ус-міх-ну-лось сон-це, ліс збу-
дивсь. Закінчення після останнього куплету: го-сло-вив.

або: (у таборі, у таборі)

На Бескиді, на Бескиді ми зібрались,
Українські, українські новачки.
Мов пташата тут розспівались, : 2 р.
Усміхнулось сонце, ліс збудивсь. : 2 р.

Наша Зустріч, наша Зустріч скріпить силу
І з'єднає, і з'єднає у дружбі;
Допоможе нам виростати : 2 р.
В нашій рідній, пластовій сім'ї. : 2 р.

Служба Богу, служба Богу й Україні
Це священна є мета всіх пластунів,
Щоб народ наш міг вільно жити, : 2 р.
І щоб Бог нас все благословив. : 2 р.

ЮВІЛЕЙНИЙ ПЛАСТОВИЙ МАРШ

Слова: Клавдія Рошко

Муз.: Оксана Тарнавська

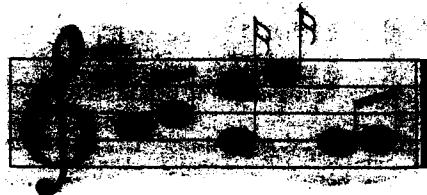
Написано з нагоди КМНЗ-75 ліття Пласту
1986/87 - Австралія

Маршове темпо

Це світ-ле ю-ві-лей-не свя-то в чу-жій, не-рід-ній сторо-
ні. Хай скрі-пи-ть по-чут-тя по-сви-ти й про-ло-гом
ста-не кра-щик днів! Хай ваг-ра плас-ту-нів яс-
кра-ва ме-та є іс-кри зо-ло-ті, Цоб, на-че зо-рі ве-ли-
ча-ві, во-ни сві-ти-ли їм пу-ті.

2. Крізь сині далі неокраї
Бадьоре "СКОБ" хай лине в світ
І братам і сестрам в ріднім краї
Несе пластунський наш привіт!

ПРИСПІВ: Хай ватра .....

ПІСНЯ ЗУСТРІЧІ

Слова й муз.: Оксана Тарнавська

Марш

Задзвеніла рідна пісня, пластовий клич залунав,
австралійський ліс збудився, час бо Зустрічі настав.
Станьмо разом в дружнім колі, славних предків ми спина,
ми діти сонця, діти волі, українські пластуни,
ми діти сонця, діти волі, українські пластуни.

Задзвеніла рідна пісня,
Пластовий клич залунав,
Австралійський ліс збудився,
Час бо Зустрічі настав.

Станьмо разом в дружнім колі,
Славних предків ми сини,
Ми діти сонця, діти волі,
Українські пластуни. (2)

Евкالیпт високий, дужий,
Із рікою розмовля,
А уранці сміхом будить
Кукабара голосна.

Станьмо разом ...

Не страшні нам невігоди
Ні природа, ні гроза,
Бо пластова є в нас сила,
Наша сила молода.

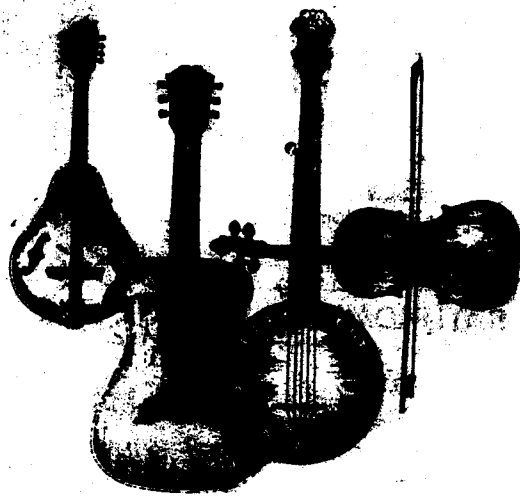
Станьмо разом ...

Змаг і зустріч скріпить віру
І з'єднає у дружбі,
Та додасть незломну силу
В службі Бору й Вітчизні.

Станьмо разом ...

В пластовім гурті працюєм,
Дух гартуєм молодий,
Спільно до мети мандруєм
Під прапором пластовим.

Станьмо разом ...

Самадіельна Тра

ПРО ДВОХ ЦАПКІВ І ДВІ КІЗОЧКИ

З одного берега йде до річки білий цапок, а з другого берега підходить чорний цапок. І той хоче через річку перейти, і другий. А через річку кладка. Така вузенька, що тільки один може перейти, а двом тісно.

Не схотів білий цапок зачекати, поки перейде через кладку чорний, а чорний і собі не схотів заждати, щоб перейшов білий.

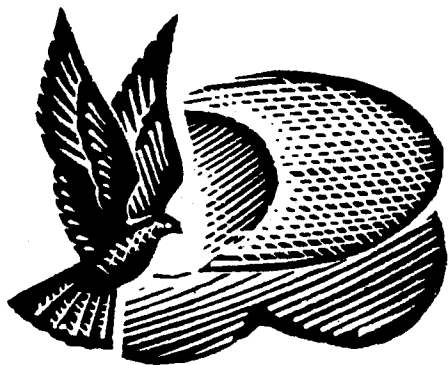
Ступили обидва на кладку, зійшлись посередині та й ну один одного лобами й рогами бити!

Бились, бились та скінчилося на тому, що обидва у воду попадали й потопились.

А дві кізочки були розумніші. Зустрілись вони на вузенькій стежечці. З одного боку стежечки глибокий рів, а з другого - висока та крута гора. Розминутись ніяк не можна.

Постояли вони, постояли, подумали, подумали, а тоді одна кізочка стала на коліна, перевернулася на бік, лягла на стежці і притиснулася до гори.

Тоді друга обережно переступила через неї, а та, що лежала, встала і пішла собі.

З Природничого Записника

Біля нас вересень

За щоденними турботами великого міста ми зовсім не заважуємо, що робиться навколо нас. Нашу увагу в першу чергу забирає ранковий дзвінок годинника, що настирливо жене вас з ліжка, а так ще хочеться полежати хоч би з п'ять хвилин.

Поки полегше вже не вистачає часу на сніданок. Біжите до автобусу або трамваю, в кращому разі своїм авто намараєтеся нагнати час і віддете затримку руху на вулицях. Чи світить сонечко, чи щебечуть пташки, хто має час на це звертати увагу? На роботі цілий день в будинку при штучному світлі, а ввечері знову поспіх. Треба по дорозі до дому заскочити до крамниці по харчі, вдома готування вечір і багато всього іншого необхідного для жінок. Лише риболови та мисливці можуть дозволити собі відчуття часу природи.

А природа та Божий дар нам. Усяка пора року по-своєму хороша. Напровесні гарно в степу. Влітку тягнеться річка. Перші дні осені, коли ще по літньому припікає сонце, буває зелений і тільки де-не-де замайорить жовтий листок, найкраще у шпильковому лісі... У сосняку до міцного аромату живиці приєднується ледь вловимий медовий запах свіжого вересу або вереску (Heather). Друзині приземкуваті стебельця цієї рослини густо вкриті гострими листочками, які зеленіють більшу частину року. Вересовий цвіт — невичерпна скарбниця нектару, і пасічники поспішають вивести вулики у ліс. Верес цвіте з

серпня по жовтень, але найбільше в дев'ятому місяці року, тому й називають його вересень. Чудовий буває сосняк уранці, прикрашений вересовим килимом. Зоряної ночі роса падає на куші і трави. Сонце піднімається над лісом і міріадами іскор сяє на росинках. Зволожені гострі листочки вересу, наче в пострібленому оксамиті. Місцями серед глянувятих листків різно-барвними намистинками висікають ягоди брусниці (Red Bilberry), підіймаються над землею сиріжки в різнобарвних шапках.

Приємно заглибитися далі й далі у ліс і легко на повні груди дихати цілющим повітрям таким тонким та запашилим. Хороше в сосновому лісі, коли там рання роса поставила розквітчий верес. У листяному лісі в зелені доки беріз вплеліся золотисті стрічки. Різнобарвним подум'ям горять осики, діки груші. Чіпляються китиці ягід на вересинах. На лісовій ліщині дозріли горіхи. Важкі брунатні жолуди падають з дубів. Лісовим мешканцям настав час заготовити на зиму харчі.

Не сидіть вдома у чотирьох стінах мешкання або власної хати. При всякій можливості, цвіте десь на свіже повітря, бродьте до природи. До Божої краси, яка принесе вам задоволення від турбот, що кожного дня огортають вас. Дасть вам добрий настрій, наснагу до дальшої праці.

Валентина Сміленко

Дуже часто ми змішуємо назви СОСНА, ЯЛИЦЯ, СМЕРЕКА, і ЯЛИНА. Майже всі знають, що це є назви шпилькових дерев/анг. conifers/, але як ці дерева різняться і як їх назви перекладаємо по-англійському -- це питання, на які мало з нас, мабуть, може правильно відповісти.

Дерева загалом ділимо на ЛИСТЯНІ/анг. deciduous/ і ШПИЛЬКОВІ /або ХВОЙНІ/. Із шпилькових дерев новацтво повинно знати чотири найпоширеніші їх роди. Це є: СОСНА/анг. pine /, СМЕРЕКА або ЯЛИНА /анг. spruce/, ЯЛИЦЯ/анг. fir /, і МОДРИНА/анг. larch /. Слово ЯЛИНКА має два значення: це може бути або мала ялина, або яке-небудь шпилькове дерево, яке прикрашаємо на Різдво. За різдвяну ялинку може служити не лише ялина/смерека/, але і ялиця, і сосна.

Найбільше знане дерево з цього списку є СОСНА. Вона має від 2 до 5 довгих шпильок у пучку/анг. bunch /.

Сосна може жити в будь-яких умовах -- на болотах, на пісках, і на скелях. Деревина сосни найважливіше джерело будівельного матеріалу в світі. Сосна цікава тим, що її шпильки виділяють пахучі речовини які вбивають бактерії. Тому в сосновому лісі⁶ яких десять разів менше бактерій в повітрі ніж в листяному. Сосни також часто служать як ялинки тому, що вони скоро не тратять своїх шпильок. Це дерево може жити близько 400 років /є сосна, яка має 534 роки/.

Дерева СМЕРЕКА/або ЯЛИНА/⁺ і ЯЛИЦЯ мають поодинокі шпильки, і є подібні один до одного. Їх можна розрізнити тим, що шпильки смереки є гострі, ^{приблизно квадратіві} тверді, і   в перерізі, а шпильки ялиці закруглені і плоскі, з двома білими смужками на спідньому боці. Смерека має довгі, звислі шишки, а шишки ялиці завжди ростуть в гору. Також, корона смереки все трохи звисає, а в ялиці вона горизонтальна. Смерека головне дерево з якого виробляють папір, та часто вжита в озеленні/анг. landscaping/ парків, через те, що вона має гарну форму. Ялиця має м'яке дерево яке легко псується, і тому менше вартісна як будівельний матері-

⁺ Назву "смерека" вживають більше в західній Україні, а "ялина" -- у Наддніпрянщині.

Новак/-чка вибирає з англійської колонки відповідну назву до української. Гру можна точкувати: 2 точки за добру відповідь, -1 за неправильну, 0 коли новак/-чка не знає. Новак/-чка що дістає найбільшу кількість пунктів виграє.

1. БОБЕР	A. MOLE
2. БІЛКА	B. BEAVER
3. ОЛЕНЬ	C. SQUIRREL
4. РИСЬ	D. CHIPMUNK
5. ЦАП	E. BOBCAT
6. БЕРЕБІЛ	F. RACCOON
7. КРИТ	G. DEER
8. СНОТ	H. CAMEL
9. БУРУНДУК	I. MOOSE
10. ЛОСЬ	J. WEASEL
11. ЛАСИЦЯ/ЛАСКА/	K. GOAT
12. ВИДРА	L. OTTER
	M. WOODCHUCK
	N. OPPOSUM

Відповіді: 1.В, 2.С, 3.С, 4.Е, 5.К, 6.Н, 7.А, 8.Е,
9.Д, 10.І, 11.К, 12.Л

Завваги до словогри

- До 4. Американський рись/lynx/ трохи інакший від європейського. У північній Америці є декілька видів рисів, з яких один має назву bobcat.
- До 5. В українській мові ЦАП, це лише самець/анг. male animal/, а самиця/анг. female animal/ це КОЗА.
- До 8. Звірятко raccoon /укр. СНОТ/ живе лише в Америці, Північній і Південній.
- До 3. ОЛЕНЬ як і deer широкі назви, що можуть означати декілька родів тварин. Самиця оленя це ОЛЕНИЦЯ. Назва СЕРНА /або САРНА/ стосується європейського оленя, що по-англійському зветься doe або doe deer. Самець серни зветься BUCK. Сернюки і олені живуть в Карпатах.

РОЗГАДАЙТЕ?

Частини тіла

Д А С О Ж О В Ч П О Т И Л И Ц Я З И К Й Щ П З
 Г Т Е Є И Ж Є Р А М Е Н О Р Е Б Р О Г К Ш І А
 Ч Е Р Е В О Л У У Щ О К А Л Х Р Е Б Е Т Я Д П
 Л М Р К І С Т О Ч К А З Ж И І І З У Б У Ї Н Я
 В К Н Е Т П Ь З П У А Р О Т В И І С М Л Ч Е С
 Г У Н О В И У Б Г Р У Д И К Ф И О Т Г У К Б Т
 П Н Х К Г Н З П А Л Е Ц Ь А Г У Б А Д Б О І О
 Б О Р О Д А Т В Е Л И К И Й П А Л Е Ц Ь Л Н К
 Р Г О М І Л К А П Ц Р Ц Е Ф Х Ц И С Д Х І Н Й
 О А Л С С Л І К О Т Ь С Е Р Ц Е Ч Т Н Р Н Я Д
 В І Ї Е Р А О Н В Д З І Н И Ц Я Ч О Ц І О Ю Г
 И О Т Й Г Б Є Н І С О І Б Ф Х Ш Я П Л Е Ч Е О
 С Т А Н У Е Ж В К Г О Л О В А И С А Ч О Е Я Р
 Н З П Е Ч І Н К А В О Л О С С Я Н І З Д Р І Л
 Ж И В Ч И К П І И П Я Т А Н Ц Л А Ш К Ч Е Щ О
 М І З И Н Ч И К А Г М Ь Ь Г Я Ш К І Р А П Ю Ш

У цій схованці заховано 61 слово.
 Кожне слово — це назва, якоїсь
 частини тіла.

Приказки

Де два б'ються, там третій користує.

ж ж ж

Не купуй kota в мішку.

ж ж ж

Хитрий, як лис.

ж ж ж

Він буяє в облаках.

ж ж ж

Катюзі по заслугі.

ж ж ж

Раз козі смерть.

ж ж ж

Бідний, як церковна миш.

ж ж ж

Ні в кут, ні в двері.

ж ж ж

Як грім з ясного неба.

За Батьківську Землю!

Володимир Сосюра

ЛЮБИТЬ УКРАЇНУ

Любіть Україну, як сонце, любіть,
Як вітер і трави і поле...
В годину щасливу і в радості мить,
Любіть у годину негоди.

Любіть Україну у сні й наяву,
Вишневу свою Україну,
Красу її вічно живу і нову,
І мову її солов'їну.

Між братніх народів, мов садом рясним,
Сіяє вона над віками.
Любіть Україну всім серцем своїм
І всіми своїми ділами.

Для нас вона в світі єдина, одна
В просторів солодкому чарі...
Вона у зірках і у вербах вона,
І в кожному серця ударі,

У квітці й пташині, в електри вогнях,
У пісні у кожній, у думі
В дитячій усмішці, в дівочих очах,
І в стягів багряному шумі...

Як та купина, що горить - не згора,
Живе у стежках, у дібровах,
У зойках гудків і хвилях Дніпра,
У хмарах отих пурпурових.

В огні канонад, що розвіяли впрах
Чужинців у зелених мундирах,
В багнетах, що тьми пробивали нам шлях
До весен і світлих і ширих.

Юначе! - хай буде для неї твій сміх,
І сльози і все, до загибуні...
Не можна любити народів других,
Коли ти не любиш Україну.

Дівчино! Як небо її голубе,
Люби її кожну хвилину.
Кожаний любить не захоче тебе,
Коли ти не любиш Вкраїну.

Любіть у труді, у коханні, в бою,
Як пісню, що лине зорею...
Всім серцем любіть Україну свою,
І вічні ми будемо з нею.

/1944/.

«В українську державність
ми віруємо, в її неминучість ми
переконані. Для нас вона є до
певної міри живою реальністю,
бо ідеї її ми носимо в серці, бо її
духом і її потребами овіяне
наше життя».

Симон Петлюра

Людмила Крюкова

ШЕРЕХИ ЗЕЛЕНІ

Цими днями пішов я до лісу. Тоді вгору поглядаю на мідяні стовбури струнких сосен, на могутнє гілля дубів, то під ноги вдивляюся – шукаю. А що шукаю, ви, звичайно, вже догадуєтесь. Збирання грибів починається, і мені дома не сидиться.

Мішаний, шпильково-листяний ліс, на мою думку найцікавіший. Тут усе можна знайти. У сосновому гаряче буває. Тіні мало. А в листяному занадто багато тіняви і навіть трохи задушливо. І населення в ньому одноманітне. А мене все чисто цікавить. На кожному кроці я хочу дістати якомога найбільше вражень. Та й козубеньку наповнити охота.

Ось тут гурт молодих сосонок. В такій місцині обов'язково білий гриб трапляється. Ось і він – шоколадовий горбючок. Та який же свіженький! Зрізав ножом обережно товстесеньку білу ніжку з рудими смугастими цяточками і, перед тим як у козубеньку гриба покласти, помилувався ним.

– І чому ти все до сосонок тулишся? – запитав у нього.

– А ти – шепоче ледь чути грибок, – те, що в землі залушилося, копни злегенька, сам мій секрет розгадаєш. Розгорнув я обережно землю навколо пенька, а від нього ниточки біленькі врзнобіч тягнуться, ніби коріння від дерева.

Озброївся я люпою – за ниточкою білою стежити почав.

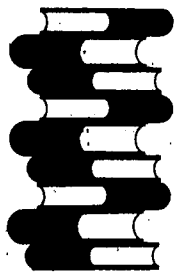
Дивлюся – вона з тоненьким корінцем сосни стикнулася. З'єдналася, ніби рука з рукою поздоровкалася.

– Чого це ти із сосновим корінням обіймаєшся, наче жити без нього не можеш?

– Сосонка мене глибинними солями земними підготовує та водою напуває.

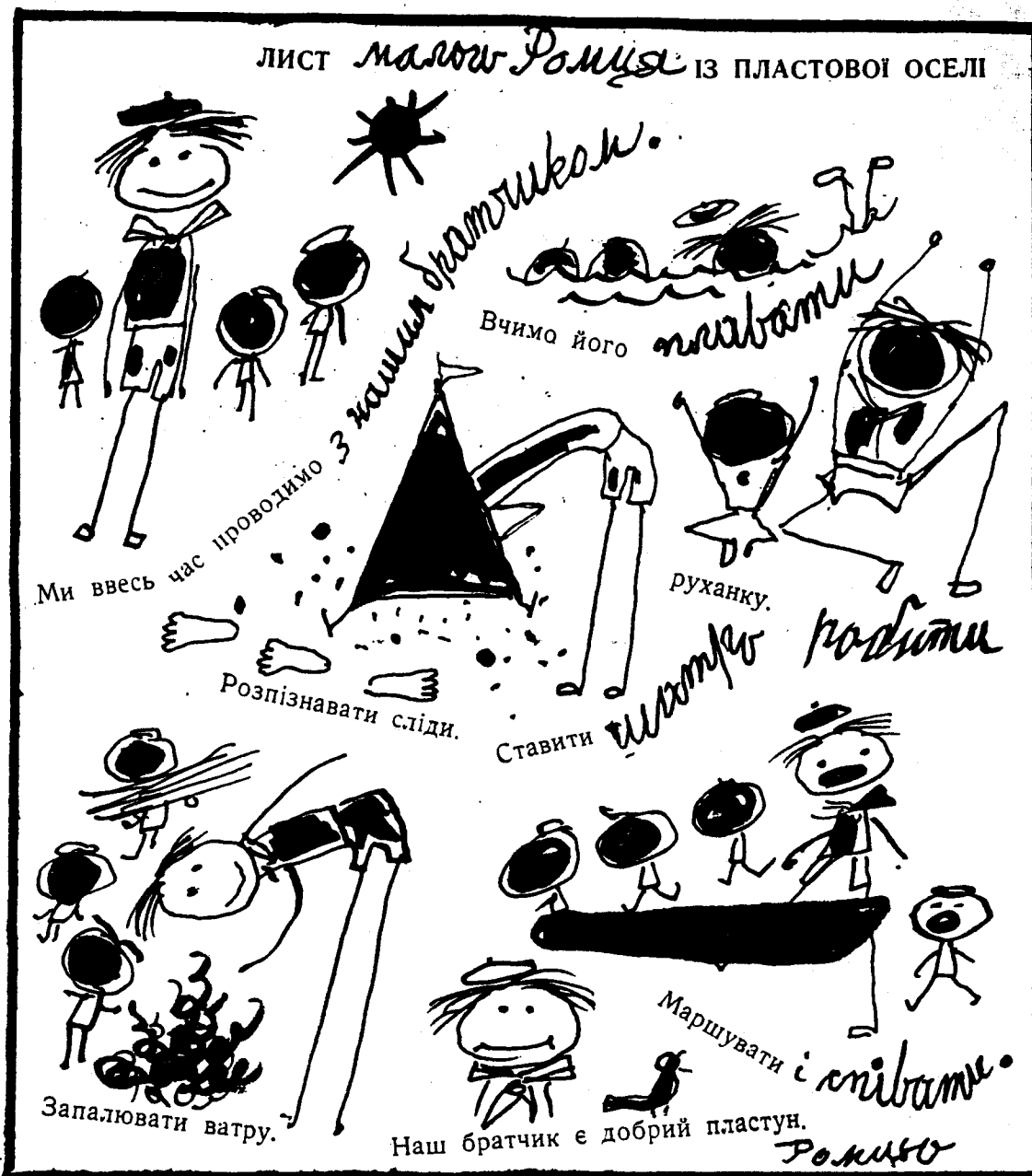
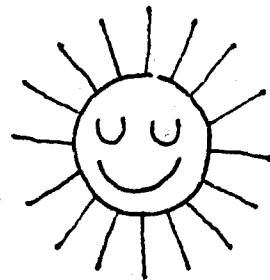
– А грибок мене білко пригощає – мовила сосна.

– Он ви які дружні! – приголубив я сосонку. – І за зелені шерехи вдячні ми тобі, зелена красуне!

ОРЛЯЧА РЗВАГА

ПОРАДИ МУДРОЇ СОРОКИ

Листи для Мудрої Сороки слати на адресу Редакції /див.: II стор. обкладинки/ з допискою: "Для Сороки."

ДОРОГА СОРОКО!

Чи дозволено новачкам улітку носити блузки з короткими рукавами?

Марійка

ДОРОГА МАРІЙКО!

Правильник УПН дозволяє новачкам літньою порою носити, замість блузочок і безрукавників, - суконочки з короткими рукавами, піскової краски.

Сорока

ж ж ж

ДОРОГА СОРОКО!

Чи на ЮМПЗ цього року буде нагода зголоситися до булави новацького табору і чи там будуть сестрички й братчики разом?
Зацікавлений

ДОРОГИЙ ЗАЦІКАВЛЕНИЙ!

На ЮМПЗ на Пластовій Січі в серпні 1987 на жаль окремого новацького табору не буде. Шукай сестричок у куренях, до яких вони належать.

Сорока

ж ж ж

ДОРОГА СОРОКО!

Чи може порадити, яку назву вибрати для новацького табору?
Комендантка

ДОРОГА КОМЕНДАНТКО!

Назва табору повинна відзеркалювати світлі ідеали табору, в зрозумілій для дітей формі. Цього року добре пов'язати назву табору до річного гасла: "За Батьківську Землю!"

Сорока

ж ж ж

